

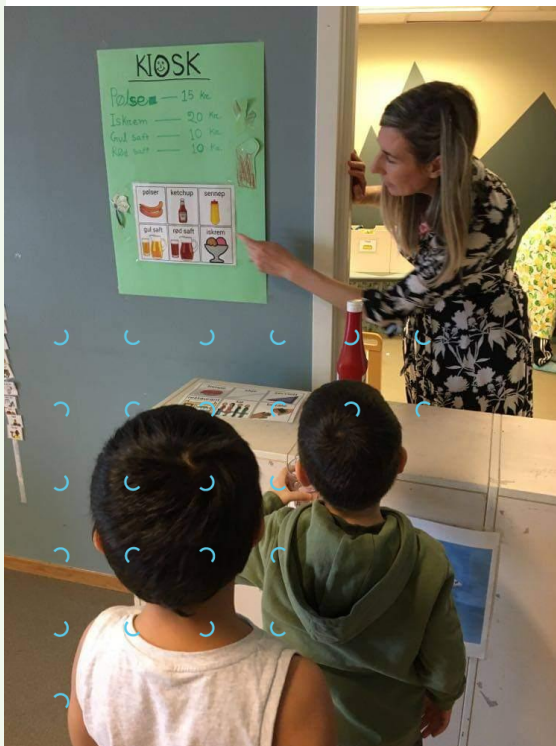

RÆLINGEN
KOMMUNE

Tilstandsrapport 2021

Kommunale barnehager

Behandlet i kommunestyret 16.06.2021

Innhold

Sammendrag	3
Om tilstandsrapporten.....	4
Satsingsområder og kvalitetsdialoger	6
Nøkkeltall	8
Tjenestemottakere	9
Økonomi	12
Bemanning.....	13
Kvalitet og tjenestedata.....	15
Kommunedirektørens vurdering, nøkkeltall.....	15
Foreldreundersøkelsen	17
Kommunedirektørens vurdering, foreldreundersøkelsen.....	19
Korona	20
Vurdering og grunnlag for videre arbeid	20
Status satsingsområder	20
Anbefalinger til videre arbeid.....	22

Sammendrag

Arbeidet med tilstandsrapporten er basert på et bredt spekter av kilder og informasjon, med utgangspunkt i allerede tilgjengelig kunnskap. Som eier for de kommunale barnehagene har vi tilgang på mer informasjon enn vi har som barnehagemyndighet for de private barnehagene. I denne tilstandsrapporten vil det være hovedvekt på de barnehagene kommunen eier.

Tilstanden i de kommunale barnehagene beskrives gjennom tall og vurderinger. Kort oppsummert kan vi si at barnehagene jobber svært godt med *Strategi for barnehageeier 2018-2021*, foreldrene er fornøyde med tilbudet, dette på tross av at vi i 2020 har hatt en krevende situasjon knyttet til koronapandemien. Andelen barn som går i barnehage er økende og i positiv utvikling, det samme er andelen av de minoritetsspråklige barna som har barnehageplass.

Det er tidvis en utfordring med rekruttering av kvalifisert personale. Det blir derfor viktig å jobbe videre med fokus på kvalitet og utvikling av kompetansen til de ansatte vi har i barnehagene. Sterkt faglig fokus, som er tydelig kommunisert, er noe mange barnehagelærere er opptatt av når de søker jobb og som vil kunne bidra til å gjøre Rælingen kommune til en attraktiv arbeidsgiver. Dette vil også styrke kvaliteten på tilbudet til barna.

Om tilstandsrapporten

Tilstandsrapporten skal gi et samlet bilde av tilstanden i kommunens tjenestetilbud og danne grunnlag for oppfølging og videreutvikling av tjenesten.

Tilstandsrapportens oppbygging

Det utarbeides tilstandsrapporter etter samme mal for de tre tjenesteområdene grunnskole, barnehage samt helse, omsorg og velferd (HOV).

Tilstandsrapportene er delt inn i 4 temaområder:

- ✓ *Satsingsområder og kvalitetsdialoger*
viser nasjonale føringer, sentrale føringer i gjeldende styringsdokumenter, vedtatte strategier for tjenesteutvikling og oppsummering fra kvalitetsdialoger
- ✓ *Nøkkeltall*
viser sentrale nøkkeltall for tjenestemottakere, økonomi, bemanning og kvalitet og tjenestedata
- ✓ *Foreldreundersøkelsen*
viser resultatene fra foreldreundersøkelsen som er gjennomført
- ✓ *Korona*
I år er det satt inn et kort avsnitt om korona
- ✓ *Vurdering og grunnlag for videre arbeid*
viser status for utviklingsarbeid knyttet til satsingsområdene og anbefalinger til videre arbeid som skal følges opp gjennom utviklingsområder i enhetene i kommende handlingsprogram og virksomhetsplaner

Tilstandsrapportene inneholder både en kontroll- og en utviklingsdimensjon. I kontrolldimensjonen vurderes tilstanden mens utviklingsdimensjonen handler om den oppfølgingen som skjer på bakgrunn av vurderingene.

Tilstandsrapportene er bakoverskuende og følger kalenderåret, slik at årets rapport inneholder nøkkeltall og resultater fra foregående år. Nøkkeltallene i rapporten er i hovedsak fremstilt som kommunens utvikling over 5 år sammenlignet med gjennomsnittsdata for Akershus/Viken og for landet.

Tilstandsrapportene er i hovedsak innrettet på kommunenivå, og data på enhetsnivå behandles i enhetenes egne organer (internt og i utvalg).

Medvirkning

Flere har medvirket til innholdet i rapporten. Barnehagelederne har kommet med sine innspill, og det har vært dialog med PPT.

Lovkrav

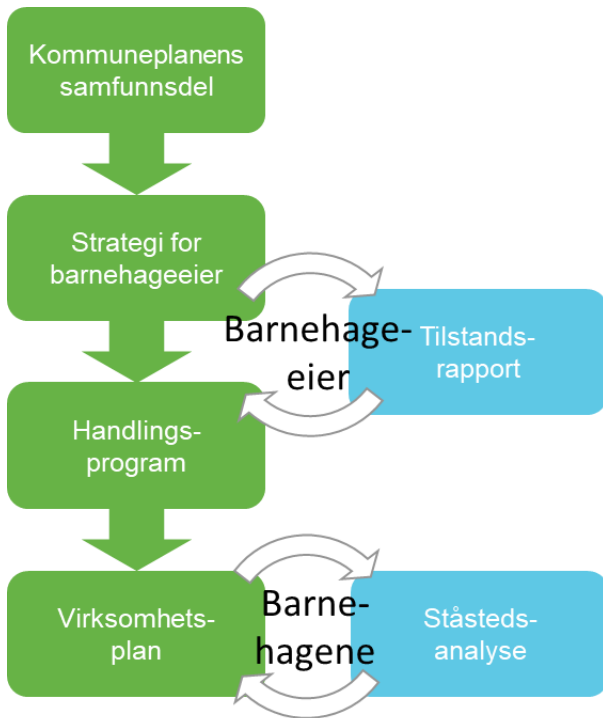
Det er ingen lovkrav til tilstandsrapport på barnehageområdet. Tilstandsrapporten er en del av kommunedirektørens internkontroll av virksomheten jf kommuneloven §25-1. Fra og med 2021 er internkontroll i barnehagen regulert i barnehageloven § 9.

Datakilder

KOSTRA – foreløpige data publisert av SSB
 Kommunebarometeret – publiseres årlig av Kommunal Rapport
 Utdanningsdirektoratets database BASIL

Funksjon

Tilstandsrapporten inngår i Rælingen kommunes styringssystem som vist i modellen under.

En tilstandsrapport på barnehageområdet vil bidra til å gi en regelmessig og nyttig oversikt og status på området, selv om det ikke foreligger noe lovkrav eller resultater på samme måte som for grunnskole. Tilstandsrapporten er også et viktig verktøy i arbeidet med oppfølging av «Strategi for barnehageeier 2018-2021», da rapporten i tillegg til å se bakover skal bidra til å ta gode valg for utvikling framover.

Tilstandsrapporten er barnehageeiers verktøy og grunnlag for:

- Analyse og kvalitetsvurdering
- Dialog om kvalitetsutvikling
- Prioriteringer knyttet til *Strategi for barnehageeier 2018-2021*

Tilstandsrapporten har dermed en annen funksjon enn ståstedsanalysen som er barnehagenes interne refleksjons- og prosessverktøy for kvalitetsvurdering og grunnlag for videre kvalitetsutvikling.

Satsingsområder og kvalitetsdialoger

Barnehagens virksomhet er regulert gjennom barnehageloven og forskrift om rammeplan for barnehagens oppgaver og innhold.

Barnehageeier har utfra de sentrale føringene, de lokale føringene i kommuneplan og handlingsprogram, kunnskapsgrunnlag og forskning om hva som har effekt samt barnehagenes utfordringsbilde, utarbeidet *Strategi for barnehageeier 2018-2021*. Strategien inneholder en ambisjon og tre hovedstrategier. Ambisjonen er: «Rølingsbarnehagen utgjør en stor forskjell i barnas utvikling ved å sikre at alle barn som går i barnehage opplever et inkluderende barnehagemiljø og har gode vilkår for trivsel, vennskap, lek, læring og helse».

De tre hovedstrategiene er:

1. Et inkluderende omsorgs- og læringsmiljø
2. Modig ledelse
3. En aktiv og utviklingsorientert barnehageeier

Hovedstrategi 1:

Et inkluderende omsorgs- og læringsmiljø handler om at barnehagen skal være et sted som er lagt til rette slik at hvert enkelt barn, uavhengig av forutsetninger, kan få utvikle seg, leke og lære i trygge og passe utfordrende omgivelser, støttet av kunnskapsrike og deltakende voksne. Omsorgs- og læringsmiljøet skal ruste barna til livet, gjøre dem i stand til å bli den beste utgaven av seg selv, og bidra til livsmestring og god fysisk og psykisk helse.

Hovedstrategi 2:

Modig ledelse betyr fremoverlent ledelse av både struktur-, prosess- og resultat kvaliteten i barnehagen. Stortingsmelding nr. 19 (2016) viser til at tydelig og kompetent ledelse er en viktig forutsetning for å skape et best mulig omsorgs- og læringsmiljø for barna. De som jobber i barnehagene har svært ulik bakgrunn, fra barnehagelærere med videreutdanning, barne- og ungdomsarbeidere med fagbrev og til assistenter som i noen tilfeller er uten utdanning utover ungdomsskolen. Dette er med på å gjøre oppgavene til både enhetsledere og pedagogiske ledere svært krevende og kompleks. Kvaliteten i barnehagen er avhengig av at enhetsleder og pedagogiske ledere er i stand til og tør å lede. Det må være tydelige ansvarsforhold og forventningsavklaringer mellom enhetsledere, pedagogiske ledere og alle de andre som jobber i barnehagen. Modig ledelse handler også om å lede seg selv. Den enkelte medarbeider må ta de riktige valgene i samspill med barna hver dag.

Hovedstrategi 3:

En aktiv og utviklingsorientert barnehageeier er en naturlig følge av kvalitetsutviklingen i rølingsbarnehagen. Barnehageeiers bidrag og deltakelse i utvikling av rølingsbarnehagen har økt noe de siste årene. Fortsatt er det behov for tydeliggjøring av ansvar, roller og deltakelse på dette området. Videre har nasjonale myndigheter de senere år gitt barnehageeier et utvidet ansvar for kvaliteten i barnehagene og en tydeligere plassering i styringslinjen mellom nasjonale myndigheter og barnehagene.

Kvalitetsdialoger

Det gjennomføres årlig kvalitetsdialoger med barnehagene. Kvalitetsdialogene er et tiltak i arbeidet med å være en aktiv og utviklingsorientert barnehageeier (hovedstrategi 3). Hensikten med kvalitetsdialogene har bl.a. vært:

- Å få bedre kjennskap til praksis, status og utfordringer i barnehagen
- Dialog mellom barnehagen og barnehageeier rundt viktige tema
- Bevisstgjøring og styrking av forutsetningene for ledelse og strategiarbeid
- Sikre kraft og kontinuitet i barnehagenes oppfølging av Strategi for barnehageeier

Kvalitetsdialogene er et ledd i kommunedirektørens løpende analyse og kvalitetsvurdering og danner en del av grunnlaget for denne rapporten. Dialogene gjennomføres i forkant av tilstandsrapport bl.a. for å samle relevant informasjon om barnehagenes arbeid og behovet videre. I år har vi, på grunn av økte arbeidsoppgaver knyttet til korona, ikke hatt kapasitet til å gjennomføre dialogene på vanlig måte. For likevel å sikre oss informasjonen vi trenger, er det utarbeidet en skriftlig rapportering fra hver barnehage. Temaene er den enkelte barnehages oppfølging av strategi for barnehageeier, samt behov for videreutvikling. Videre har barnehagene redegjort for utfordringer og læringspunkter i forbindelse med korona. I tillegg har barnehageeier, på grunn av pandemien, hatt særlig tett dialog med barnehagelederne gjennom 2020 og framover.

Nøkkeltall

Kapitlet viser nøkkeltall kategorisert innenfor fire temaområder; *tjenestemottakere, økonomi, bemanning, kvalitet og sentrale tjenstedata innenfor sektoren*. De fire temaområdene er gjennomgående i kommunens tilstandsrapporter for skole, barnehage og helse, omsorg og velferd. Det konkrete utvalget og innholdet er samordnet i størst mulig grad, men vil også variere noe i og med at sektorene har ulike typer av mottakere, ansatte og tjenester.

Nøkkeltallene gir sentral grunnlagskunnskap om *status* innenfor sektoren, sett i forhold til utvikling over tid og sammenlignet med Akershus/Viken og landet. Det er i hovedsak vist en utvikling i et femårs-perspektiv. De fleste data har kilde *Kostra*, og viser foreløpige data publisert av SSB 15.mars i det året tilstandsrapporten utgis. Det betyr at siste tilgjengelige nøkkeltall i tidsserien gjelder for året før. Nøkkeltallene følges opp årlig, med det *faste utvalget* som ligger innunder de fire kategoriene.¹ Nøkkeltallene skal bidra til at kommunen har bakgrunnskunnskap for å gjøre gode strategivalg i planlegging innenfor sektoren.

- ✓ Nøkkeltall om **tjenestemottakere** viser data om brukerne av tjenesten og dekningsgrader (andel av målgruppen som faktisk er mottakere av tjenesten).
- ✓ Nøkkeltall om **økonomi** viser data om prioritering og produktivitet, som vil gjenspeile ressursinnsats og kostnadsnivå på tjenesten. Ett av nøkkeltallene viser kostnadsnivå i sektoren ut fra scoring i Kommunebarometeret².
- ✓ Nøkkeltall om **bemanning** viser kapasitet, årsverk og/eller bemanningstetthet, samt utdanningsnivå og/eller kompetanse.
- ✓ Nøkkeltall om **kvalitet og tjenstedata** viser kvalitet ut fra scoring i Kommunebarometeret, samt ulike andre utvalgte supplerende tjenstedata. Nøkkeltallene er ment å kunne gi en indikasjon på og et uttrykk for både resultater og tjenesteprofil/kjennetegn ved tjenesten. Det betyr da at kvalitet hos oss defineres som resultat (scoring i forhold til landet) i Kommunebarometeret. Et sett med flere indikatorer er da samlet innenfor sektoren og gir en score i sum. Sammen med supplerende tjenstedata gir det et bilde av tjenestens tilstand.

¹ Noen nøkkeltall vil kunne bli endret fra år til år, grunnet endringer i Kostra's publisering eller utvalg, eller grunnet våre lokale løpende vurderinger av hvilke nøkkeltall som til enhver tid er nyttige å følge med på.

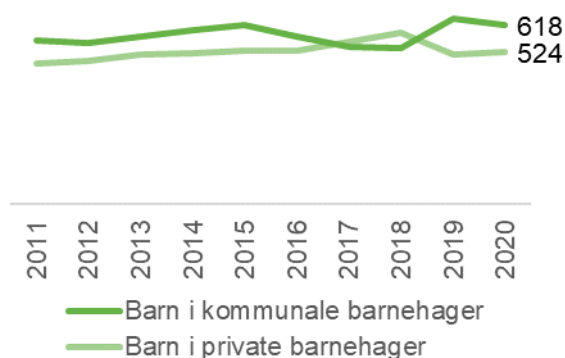
² Kommunebarometeret publiseres årlig av Kommunal Rapport. Barometeret viser nøkkeltall og rangeringer, både enkeltscoringer, samlet score/plass innenfor sektorer/kategorier og for kommunen totalt. De fleste nøkkeltallene har Kostra som kilde. I kapitlet her viser vi **kostnadsnivå** (plass i sektoren) og **kvalitet** (plass i sektoren).

Tjenestemottakere

Ved utgangen av 2020 er det 1142 barn i barnehager i Rælingen, fordelt på 9 kommunale og 8 private barnehager. Dekningsgraden er 93,8 %. Andelen barn med vedtak om spesialpedagogisk hjelp og tilrettelegging er økende.

Antall barn i barnehage

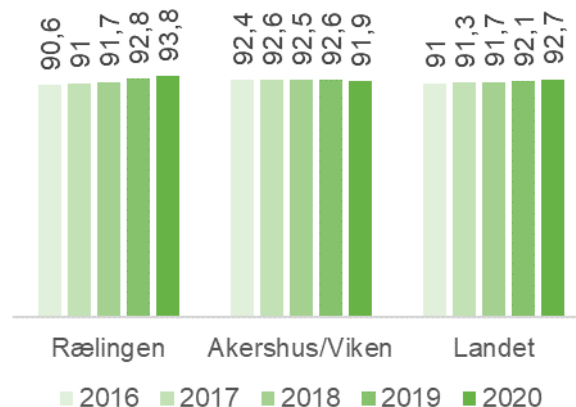

Kilde: KOSTRA/Utdanningsdirektoratets database BASIL

Diagrammet viser antall barn i barnehage i Rælingen, uavhengig av oppholdstid, fordelt på kommunale og private barnehager.

Vi har, siden overtakelse av Smestadtoppen barnehage i 2019, hatt flest barn i de kommunale barnehagene.

Dekningsgrad

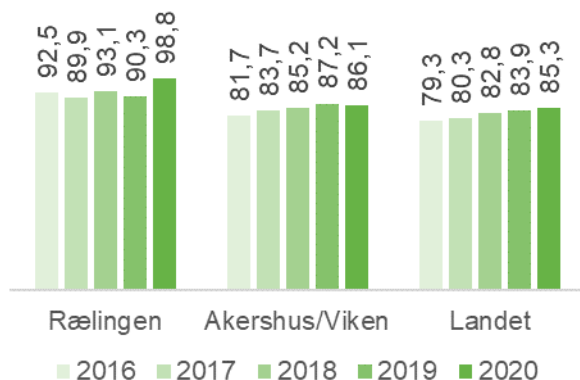

Kilde: KOSTRA/Utdanningsdirektoratets database BASIL

Diagrammet viser andel barn som går i barnehage (gjelder hele kommunen). Dekningsgrad er andel barn i barnehage i prosent av folkemengden i tilsvarende aldersgruppe.

Som en del av Strategi for barnehageeier, jobbes det med å øke andelen barn som går i barnehage. Andelen er i positiv utvikling, og vi har i strategiperioden gått fra å ligge lavere enn Akershus/Viken og landet, til nå å ligge høyere. Rælingen har noen barn som går i barnehage i andre kommuner. Disse kommer ikke med i disse tallene. Det betyr at vår prosentandel i realiteten er litt høyere enn det som fremkommer i diagrammet.

Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til innvandrerbarn 1-5 år (prosent)

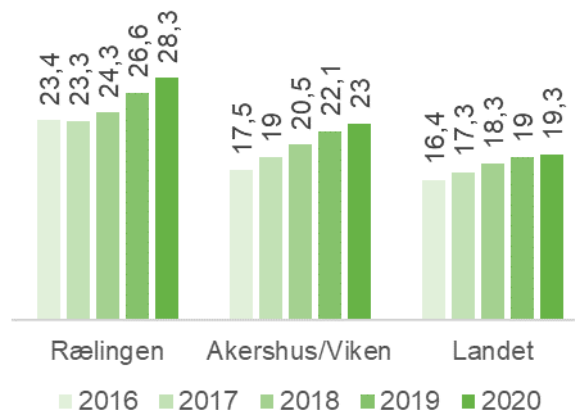
Kilde: KOSTRA/Utdanningsdirektoratets database BASIL

Diagrammet viser hvor stor andel av barn med innvandrerbakgrunn³ i kommunen som går i barnehage, dvs. som er minoritetsspråklige.⁴

Det er viktig at disse barna går i barnehage, og det er positivt at andelen er økende og nå såpass høy. Både barnehagene og helsestasjonen har jobbet godt med dette området, og vi kan se resultatet i tallene.

Vi har også noen minoritetsspråklige barn som går i barnehage i andre kommuner, disse er med i grunnlegget for hvor mange barn vi har, men kommer ikke med i statistikken som viser dekningsgraden. Dette betyr at tallet reelt sett er litt høyere.

Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til alle barn i barnehage (prosent)

Kilde: KOSTRA/Utdanningsdirektoratets database BASIL

Diagrammet viser hvor stor andel av barna som går i barnehage som er minoritetsspråklige.

Andelen minoritetsspråklige barn er forholdsvis stor i Rælingen, og den er økende.

³ Antall barn 1-5 år med innvandringsbakgrunn per 31.12. eksklusive barn med landbakgrunn fra Danmark, Sverige, Irland, Storbritannia, USA, Australia og New Zealand. Omfatter innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre.

⁴ Minoritetsspråklige barn i barnehage er barn med annet morsmål enn norsk, samisk, svensk, dansk og engelsk.

Barn med vedtak om spesialpedagogisk hjelp

År	Vedtak i Rælingen (alle barnehager)	Andel
2020	32	2,8 %
2019	24	2,1 %
2018	17	1,4 %
2017	14	1,2 %
2016	12	1 %

Barn med vedtak om tilrettelegging

År	Rælingen	Andel
2020	18	1,6 %
2019	13	1,1 %
2018	10	0,9 %
2017	32	2,9 %

Kilde: KOSTRA/Årsmeldinger pr. 15.12.

Tabellene viser antall og andel barn i kommunale og private barnehager med vedtak om spesialpedagogisk hjelp og tilrettelegging. Det finnes ikke tall å sammenligne med geografisk.

Retten til spesialpedagogisk hjelp er hjemlet i barnehageloven § 31: «*Barn under opplæringspliktig alder har rett til spesialpedagogisk hjelp dersom de har særlige behov for det. Dette gjelder uavhengig av om de går i barnehage.*». Vurderingen av om et barn har særlig behov for spesialpedagogisk hjelp gjøres av Pedagogisk Psykologisk Tjeneste (PPT).

Kommunens plikt til å tilrettelegge for barn med nedsatt funksjonsevne er hjemlet i barnehageloven § 37: «*Kommunen skal sikre at barn med nedsatt funksjonsevne får et egnet individuelt tilrettelagt barnehagetilbud. Plikten til tilrettelegging omfatter ikke tiltak som innebærer en uforholdsmessig byrde for kommunen.*» Vurdering av om et barn har rettigheter knyttet til § 37 gjøres av en egen vurderingsgruppe ledet av PPT. I motsetning til retten til spesialpedagogisk hjelp, er retten til tilrettelegging knyttet opp til at barnet går i en barnehage.

Spesialpedagogisk hjelp og tilrettelegging er et område med store kostnader, som det er utfordrende å sikre god forutsigbarhet på. Det er oppgang både i antall vedtak om spesialpedagogisk hjelp og vedtak om tilrettelegging. Vi

opplever en økning i andelen barn med store hjelpebehov i kommunen, og tallene er forventet å fortsette å stige i 2021. Vi vet ikke hva årsaken er, men har satt i gang flere prosesser rundt dette. De andre kommunene på Romerike melder om liknende utvikling. Det er igangsatt tettere samarbeid mellom instansene innad i kommunen for å sikre at vi avdekker behov raskt, tilbyr god og riktig hjelp, samt for å sikre at vi er mer forberedt på antall og prognoser knyttet til barn med store hjelpebehov frem i tid. Stor andel barn med omfattende hjelpebehov krever omfattende støttetiltak og vi jobber for å ivareta tilbudet på en forsvarlig og hensiktsmessig måte. Her vil det være behov for å tenke nytt og utvikle tilbudene vi har videre. Vi er i gang med dette arbeidet.

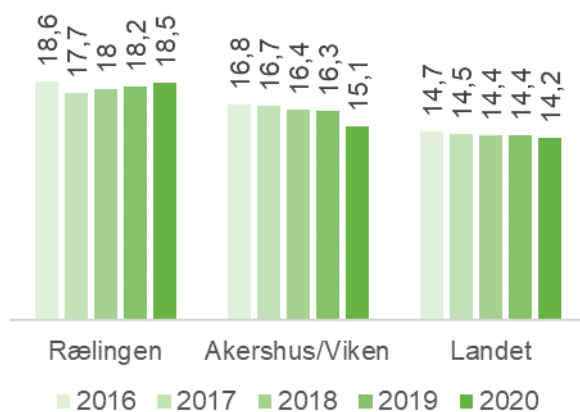
Fra høsten 2018 opprettet vi en ny ordning for å kunne ivareta barn med behov for spesialpedagogisk hjelp og tilrettelegging på en bedre måte. En av grunnpillarene i ordningen er inkludering, og ordningen er bygget opp rundt ressursbarnehager. Tre ressursbarnehager er i gang og jobber nå med å bygge kompetanse i sine enheter. Barnehagene har spesialpedagoger og ekstra fagarbeidere, og samarbeider tett bl.a. med avdeling for familie og helse om å øke kompetansen til hele personalet i barnehagen. Vi får svært gode tilbakemeldinger på tilbudet i ressursbarnehagene, både fra foreldre og fra eksterne og interne samarbeidsparter. Ordinære barnehager skal også kunne ivareta barn med behov for ekstra hjelp og støtte, men da i mindre omfang. I det videre vil det være behov for å styrke tilbudet i de ordinære barnehagene ytterligere, bl.a. gjennom kompetanseheving.

I perioden 2019-2022 er Rælingen kommune pilot i Utdanningsdirektoratets prosjekt «Inkluderende praksis i barnehagen». Vi er tildelt noe midler til arbeidet. Vårt fokus i prosjektet er hvordan skape en inkluderende praksis i ressursbarnehagene. Vi jobber med å knytte samarbeidspartnere tettere på barnehagene og vi jobber med å finne ut hva som sikrer en inkluderende praksis. Kunnskapen vi får gjennom arbeidet vil bli delt med de andre barnehager, samt skole og SFO, slik at alle kjenner både begrepsbruken og hva som skal til for å bygge opp ønsket praksis.

Økonomi

Sammenlignet med Akershus og Viken bruker Rælingen mer penger på barnehagesektoren, fordi vi har en høyere andel innbyggere 1-5 år enn fylket og landet. Utgiftene pr. barnehageplass er lavere enn fylkes- og landsgjennomsnittet.

Netto driftsutgifter til barnehage i prosent av samlede netto driftsutgifter

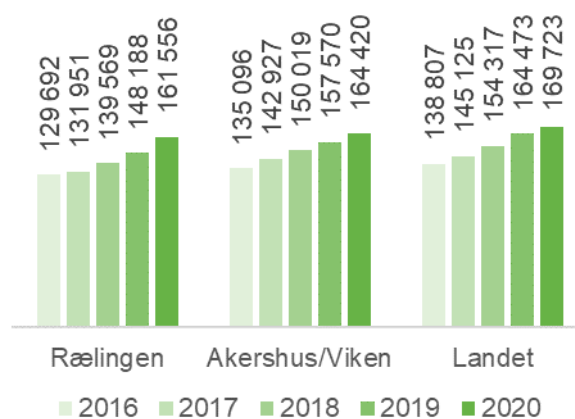

Kilde: KOSTRA

Diagrammet viser hvor stor andel av kommunens samlede netto driftsutgifter som går til barnehagesektoren.

Vi har en forholdsvis stor andel barn i denne aldersgruppen, sammenlignet med Viken og landet. Dette gjør at vi, naturlig nok, bruker mer penger på området.

Netto driftsutgifter til barnehage pr innb. 1-5 år

Kilde: KOSTRA

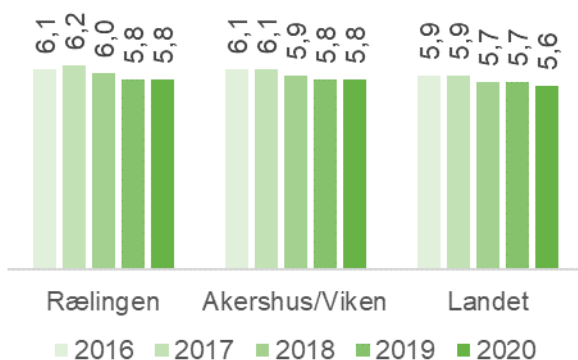
Diagrammet viser netto driftsutgifter til barnehage pr. innbygger i barnehagealder.

Her ser vi at vi i Rælingen bruker mindre penger per barnehageplass, sammenlignet med Viken og landet. Som vi ser av tabellene lenger opp går ikke alle barn i barnehage, men flere i Rælingen enn hos de vi sammenligner oss med. Dette betyr at forskjellen på kostnadene per barn som går i barnehage, i praksis, er ennå større enn denne tabellen viser.

Bemanning

Ved utgangen av 2020 er det til sammen 154,5 årsverk i de kommunale barnehagene i Rælingen. Bemanningstettheten er 5,8 barn pr. årsverk, og 33,3 % av barnehagene i Rælingen oppfyller pedagognormen. Andelen ansatte med pedagogisk utdanning er 40,9.

Bemanningstetthet

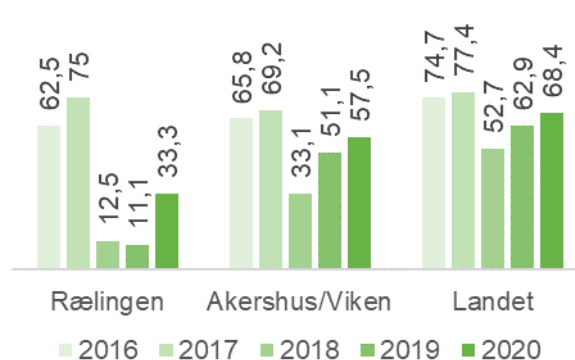
Kilde: KOSTRA/Utdanningsdirektoratets database BASIL

Diagrammet viser antall barn i kommunale barnehager med barnehageplass, korrigert (vektet) for alder og oppholdstid, per årsverk i grunnbemanningen.

Kurven er nedadgående. Dette betyr at vi nå har færre barn per voksen og altså en større bemanningstetthet over tid. Dette kommer bl.a. av at det ble lovfestet en bemanningsnorm i 2018. Normen er 6,0 per store barn. For småbarn er normen 3,0. For å få ut en samlet statistikk er småbarnstall omregnet til storbarnsnorm ved at man tar antall småbarn og ganger disse med to. Tallet for de private barnehagene i Rælingen var 5,9 i 2020.

⁵ Det skal være minimum én pedagogisk leder per 7 barn under tre år, og minimum én pedagogisk leder per 14 barn for barn over tre år. Ett barn til utløser krav om en ny fulltidsstilling som pedagogisk leder.

Pedagognormen

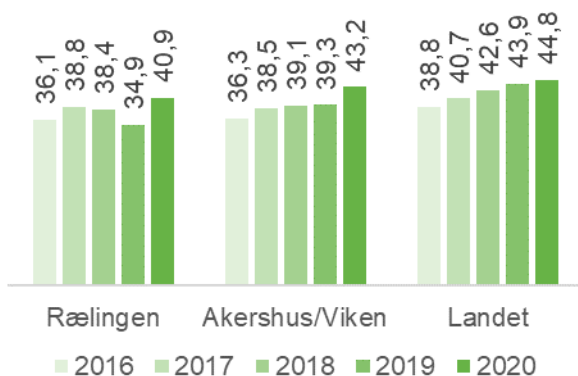
Kilde: KOSTRA/Utdanningsdirektoratets database BASIL

Diagrammet viser andel kommunale barnehager som oppfyller pedagognormen⁵. Ny og skjerpet pedagognorm ble innført i 2018, og har skapt et stort behov for barnehagelærere.

Det er mange av barnehagene som dessverre ikke oppfyller pedagognormen. Dette kommer av at etterspørselen etter barnehagelærere er svært stor. Vi er i positiv utvikling, men rekruttering er fortsatt en utfordring. Dersom man ikke har nok pedagoger er det mulig å søke om dispensasjon slik at stillingen kan fylles av en som ikke har utdanningen. Denne tabellen sier ikke noe om hvor mange pedagoger den enkelte barnehage mangler, det kan være fra 0,2 årsvek til flere hele stillinger. Tallet for de private barnehagene i Rælingen var 0. Det betyr at ingen av de ordinære private barnehagene oppfyller pedagognormen uten dispensasjon.

Pedagogiske ledere må ha utdanning som barnehagelærer, eller annen treårig pedagogisk utdanning på høgskolenivå med videreutdanning i barnehagepedagogikk.

Utdanningsnivå

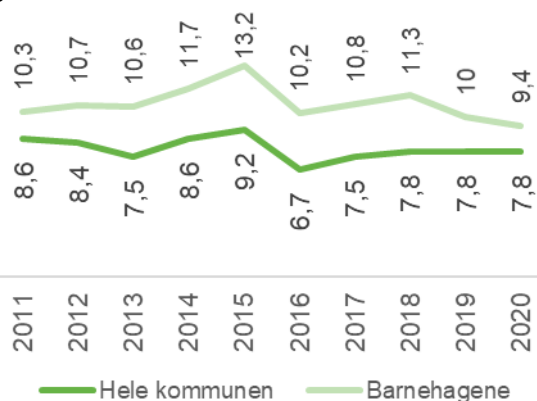
Kilde: KOSTRA/Utdanningsdirektoratets database BASIL

Diagrammet viser andel ansatte innenfor kategoriene barnehagelærere, tilsvarende barnehagelærere og annen pedagogisk utdanning⁶, i grunnbemanningen i kommunale barnehager. Grunnbemanningen er de ansatte i barnehagen som jobber direkte med barna. For de private barnehagene var tallet 34,3 i 2020.

Andelen barnehagelærere skal, utfra dagens krav, være noe høyere. Vi jobber aktivt med rekruttering, og kan se at det er en positiv utvikling. Vi har likevel et stykke igjen, og vi ligger under både Viken og landet.

⁶ **Barnehagelærere** brukes for barnehagelærerutdanning eller førskolelærerutdanning. Barnehagelærerutdanning inkluderer ikke ansatte med annen pedagogisk utdanning som tilsvarer utdanningskravet til styrer eller pedagogisk leder. **Tilsvarende barnehagelærere** er ansatte med annen 3-årig pedagogisk utdanning og tilleggsutdanning i barnehagepedagogikk

Sykefravær

Kilde: Visma HRM

Sykefraværet i de kommunale barnehagene i 2020 er 3,6 % i korttidsfravær og 5,8 % i langtidsfravær, totalt 9,4 %. Dette er en reduksjon på 0,6 prosentpoeng i fht. 2019. Langtidsfraværet er redusert med ett prosentpoeng, mens korttidsfraværet har økt. Dette er det laveste sykefraværet siden 2010 for barnehagene.

(60 studiepoeng). Annen pedagogisk utdanning kan være allmennlærer, faglærer, spesialpedagog eller barnevernspedagog.

Annen pedagogisk utdanning er ansatte med 3-årig pedagogisk utdanning på høyskole- eller universitetsnivå som ikke har tilleggsutdanning i barnehagepedagogikk som kreves for å være ansatt som pedagogisk leder.

Kvalitet og tjenestedata

Barnehagene jobber systematisk og godt med å heve kvaliteten på barnehagetilbudet. Tallene i kommunebarometeret er ikke klare og vil derfor bli orientert om senere.

Kvalitet

Når Utdanningsdirektoratet skal definere kvalitet i barnehagen benytter de begrepene prosesskvalitet, strukturkvalitet og resultatkvalitet. Denne måten å definere begrepet på støttes av Lars Gulbrandsen og Erik Eliassen i deres rapport *Kvalitet i barnehagen* (2012). Dette er også begrepene vi benytter når vi omtaler kvalitet i *Strategi for barnehageeier 2018-2021*.

Gode relasjoner mellom voksne og barn og barna imellom, prosesskvaliteten, er ifølge forskningen avgjørende for barnets trivsel og utvikling, det vil si resultatkvaliteten. Rammene rundt, strukturkvaliteten, bidrar til å legge til rette for eller begrense prosesskvaliteten. God strukturkvalitet er imidlertid ingen garanti for at barn trives og utvikler seg. Resultatkvalitet er hva vi ønsker å oppnå med kvalitetsarbeidet, og det er knyttet opp mot mål i lov og rammeplan, her definert som barns trivsel og utvikling.

På barnehageområdet er det ikke praksis å måle barnas utbytte av å være i barnehage, altså har vi ikke tilgjengelige tall på resultatkvalitet. Forskning viser at prosesskvaliteten er avgjørende for resultatkvalitet. Heller ikke på prosesskvalitet er det tilgjengelig tallmateriale, men som man kan lese i rapportens siste del, om «Status satsningsområder», har barnehagene jobbet med flere strategielement som har til hensikt å heve prosesskvaliteten. Dette gjelder både arbeidet med å avdekke, forebygge og håndtere mobbing og krenkende atferd, samt systematisk arbeid med barn og foreldres reelle medvirkning. Det er gjennomført felles planleggingsdag for kommunale og private barnehager med inkluderende barnehagemiljø på agendaen, og barnehagene har egne barnehagebaserte kompetansesarbeid knyttet til tema. Barnehagen jobber meget godt med prosesskvaliteten og har bl.a. gjort rede for dette viktige arbeidet i rapporten knyttet til kvalitetsdialogene med barnehageeier.

Det finnes tall som kan si noe om strukturkvaliteten i barnehagene, disse blir benyttet til å plassere barnehagene i kommunebarometeret. Tallene på strukturkvalitet er ikke dekkende, de tar for eksempel ikke for seg noe om ledelse eller leders kompetanse, som er en sentral faktor i strukturkvalitet. Man får altså ikke et fullstendig bilde av strukturkvaliteten i barometeret, men et innblikk i noen faktorer. I år er kommunebarometeret forsinket, så disse tallene vil bli presentert ved en senere anledning.

Kommunedirektørens vurdering, nøkkeltall

Som ledd i arbeidet med *Strategi for barnehageeier 2018-2021* er det jobbet med å øke andel barn i barnehagealder som har barnehageplass. Forskning viser at barnehage er viktig for barnas utvikling her og nå, og for hvordan de får det videre i livet. Det er derfor gledelig å se at dette tallet er økende. Vi legger også høyere enn det som er gjennomsnittet både for Akershus/Viken og landet. Vi har en økende andel minoritetsspråklige barn i barnehagene, og dette gjør at arbeidet med å skape gode og inkluderende språkmiljø blir enda viktigere enn før.

Økende andel barn med store hjelpebehov gir oss noen utfordringer. Vi er i gang med å finne løsninger for disse. Arbeidet må styrkes fremover, og her må alle aktørene i laget rundt barnet på banen slik at vi klarer å gi god og riktig hjelp til riktig tid. Det er særlig tilbudet i de ordinære barnehagene vi jobber med nå.

Rælingen kommune har noe lavere kostnader per barnehageplass, sammelignet med Viken og landet. Vi har flere barn i barnehagealder som går i barnehage og bruker likevel mindre per totalt antall barn i barnehagealder i kommunen.

Når det gjelder kvalitet mener kommunedirektøren at barnehagene jobber svært godt, og selv gjennom perioden med korona har de klart å fokusere på kvalitet og kompetanseutvikling. Barnehageledernes store ansvarsområde har kommet tydeligere frem. Vi ser det sårbare i ordningen med at de ikke har avdelingsledere. Pedagogene er fagledere, men er knyttet opp til normen for grunnbemanning og det er slik sett utfordrende å delegere oppgaver videre eller ta pedagogene ut av avdelingen for å bistå enhetsleder i lederteam. Foreldreundersøkelsen viser også at foreldrene er fornøyde med tilbudet, særlig på områdene som er barnehagens kjerneoppgaver. Dette kommer vi tilbake til under overskriften «Foreldreundersøkelsen». Kvalifisert personale er svært viktig for kvaliteten i barnehagene, og her ser vi av tallene at vi har en utfordring. Vi jobber med dette, og prognosene for kommende år er noe bedre. Vi må likevel fortsette arbeidet med å sikre riktige personer med riktige kvalifikasjoner i våre barnehager i årene fremover.

Foreldreundersøkelsen

På barnehegeområdet er det ingen sentrale føringer knyttet til gjennomføring av foreldreundersøkelser. I Rælingen er det bestemt at en foreldreundersøkelse skal gjennomføres i alle de kommunale barnehagene. Vi benytter Utdanningsdirektoratets undersøkelse. De foresatte inviteres til å delta i undersøkelsen i november/desember hvert år.

Hovedtrekk fra foreldreundersøkelsen:

- Svarprosenten er 72,56
- Foreldrene i de kommunale barnehagene skårer tett opp mot snittet for landet, men det er noen variasjoner.
- De kommunale og de private barnehagene har ganske like resultater, med de private ligger litt høyere på noen områder.
- Resultatene er jevnt over svært gode, særlig på områder knyttet til barnehagens formål.
- De kommunale barnehagene skårer høyest (4,7) i hovedkategorien «Barnets trivsel»
- De kommunale barnehagene skårer lavest (4,0) i hovedkategorien «Ute- og innemiljø»

Foreldreundersøkelse i rælingsbarnehagen

Hvert år gjennomfører alle de kommunale barnehagene i Rælingen foreldreundersøkelse. Fra og med 2017 gikk vi over til å benytte foreldreundersøkelsen som Utdanningsdirektoratet har utviklet. Det er ikke et lovkrav at barnehager i Norge skal gjennomføre foreldreundersøkelser og det er derfor ikke alle barnehager i Norge som gjør dette. Når vi i det videre sammenligner oss med andre er dette en viktig faktor å ta hensyn til. Resultatene fra landet bygger kun på tall fra de som faktisk har gjennomført undersøkelsen, ikke på resultatet for alle barnehager i det aktuelle området. Det samme gjelder de private barnehagene.

Årets foreldreundersøkelse

Undersøkelsen ble gjennomført i november og desember 2020. Alle kommunale barnehager deltok i undersøkelsen. I Rælingen deltok 7 av 8 private barnehager. Følgende private barnehager deltok: Østre Strøm FUS barnehage, Petrine barnehage, Blåbærgrenda barnehage, Tangen barnehage, Hektneråsen FUS barnehage, Espira Tristilbakken barnehage, Tomter FUS barnehage,

Skalaen går fra 1-5, der 5 er best.

Rød merking er områder hvor vi har gått ned på. Grønn merking er områder hvor vi har hevet oss. De som ikke har en farge er like med året før.

FORELDREUNDERSØKELSEN, GEOGRAFISK SAMMENLIKNING 2020

	Kommunale barnehager	Private Barnehager	Landet
Svarprosent			
2019	68,6%%	79,6%	73,6%
2020	72,6%	75,0%	70,2%
UTE- OG INNEMILJØ Hvor fornøyd/misfornøyd er du med:	4,0	4,2	4,2
Barnehagens uteareal	3,9	4,2	4,1
Barnehagens lokaler	4,1	4,2	4,1
Barnehagens leker og utstyr	4,0	4,3	4,2
Hygiene i barnehagen	4,2	4,3	4,4
Barnehagens mattilbud	3,4	3,6	3,8
Hvordan barnehagen ivaretar barnas sikkerhet	4,3	4,5	4,4

	Kommunale barnehager	Private Barnehager	Landet
RELASJON MELLOM BARN OG VOKSEN Hvor enig eller uenig er du i følgende utsagn:	4,5	4,5	4,5
Jeg opplever at barnet mitt føler seg trygg på personalet i barnehagen	4,7	4,8	4,8
Jeg opplever at de ansatte tar hensyn til mitt barns behov	4,6	4,7	4,7
Jeg opplever at de ansatte er engasjerte i mitt barn	4,6	4,7	4,7
Jeg opplever at personaltettheten – antallet voksne per barn – i barnehagen er tilfredsstillende	4,0	4,1	4,0
BARNETS TRIVSEL Hvor enig eller uenig er du i følgende utsagn:	4,7	4,8	4,8
Jeg har inntrykk av at mitt barn trives i barnehagen	4,8	4,8	4,8
Jeg har inntrykk av at barnet mitt har venner i barnehagen	4,7	4,7	4,7
Jeg har inntrykk av at barnehagen legger til rette for allsidig lek og aktiviteter	4,7	4,7	4,7
INFORMASJON Hvor enig eller uenig er du i følgende utsagn:	4,2	4,3	4,3
Jeg får god informasjon fra personalet om hvordan barnet mitt har det i barnehagen	4,3	4,4	4,3
Jeg får god informasjon om innholdet i barnehagedagen	4,2	4,4	4,3
Barnehagen er flinke til å informere om eventuelle endringer i personalgruppen	4,2	4,3	4,2
BARNETS UTVIKLING Hvor enig eller uenig er du i følgende utsagn:	4,6	4,6	4,6
Jeg opplever å ha en god dialog med barnehagen om mitt barns utvikling	4,5	4,4	4,5
Jeg har inntrykk av at barnehagen bidrar til mitt barns sosiale utvikling (vennskap, empati, vise hensyn)	4,7	4,7	4,7
Jeg har inntrykk av at personalet i barnehagen oppmuntrer mitt barns nysgjerrighet og lyst til å lære	4,6	4,7	4,7
Jeg har inntrykk av at barnehagen tilrettelegger for mitt barns språkutvikling	4,6	4,6	4,6
MEDVIRKNING Hvor enig eller uenig er du i følgende utsagn:	4,2	4,3	4,3
Jeg har inntrykk av at barnet mitt får være med å påvirke innholdet i barnehagedagen	4,2	4,3	4,2
Barnehagen tar hensyn til mine synspunkter	4,4	4,4	4,4
Barnehagen jobber for å sikre foreldrenes medvirkning	4,3	4,2	4,3
Opplever du foreldremøte som nyttig?	4,1	4,1	4,1

	Kommunale barnehager	Private Barnehager	Landet
HENTING OG LEVERING	4,4	4,3	4,4
Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med hvordan personalet møter dere ved levering av barn?	4,4	4,4	4,5
Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med hvordan personalet møter dere ved henting av barn?	4,3	4,3	4,4
TILVENNING OG SKOLESTART Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med:	4,3	4,4	4,5
Hvordan barnehagen forbereder barnet ditt til skolestart?	3,9	4,4	4,3
Hvordan barnet ditt ble ivaretatt i tilvenningsperioden?	4,5	4,5	4,5
TILFREDSHET			
Totalt sett hvor fornøyd eller misfornøyd er du med din barnehage?	4,4	4,5	4,5

Resultatene for de kommunale barnehagene følges opp i hver barnehage og på eiernivå. Det er et eget årshjul for dette arbeidet. Oppfølgingen starter med at barnehagene gjennomgår sine resultater i enheten og involverer hele personalgruppen i arbeidet. Foresatte informeres om resultatene og resultatene tas med inn som tema på foreldremøter og/eller i SU. Barnehagen lager tiltaksplan basert på sine resultater og bearbeidingen av disse.

Resultater gjennomgås felles for de kommunale barnehagene i eiermøtet. Her drøftes behov for tiltak på tvers av barnehagene. Resultater og tiltak følges videre opp i senere eiermøter, samt i det kommunale nettverket og i månedssamtaler.

Kommunedirektørens vurdering, foreldreundersøkelsen

Resultatene for foreldreundersøkelsen i de kommunale barnehagene er jevnt over svært gode. De beste resultatene har vi på Trygghet, trivsel, lek og sosial utvikling. Disse områdene er noen av barnehagens aller viktigste kjerneoppgaver, og det er derfor svært positivt med gode resultater her. De svakeste resultatene har de kommunale barnehagene på utemiljø, matservering og overgang til skole. Når det gjelder de to siste kan mye av forklaringen tilskrives dette spesielle året med korona. I perioder har barnehagene vært nødt til å redusere i, og til tider kutte helt ut, matservering. I overgang til skole er mye lagt opp til fysiske møter, noe som ikke var gjennomførbart i 2020. Det er varierende hvordan de ulike barnehagene og skolene har løst dette. Alle har hatt opplegg og treffpunkt, men det har vært større variasjoner enn det vi vanligvis har. Mye har også foregått digitalt.

Sammenliknet med de private barnehagene som har gjennomført foreldreundersøkelsen, ser vi at de private barnehagene skårer noe høyere enn de kommunale på mange områder. Dette er en endring fra i fjor, og selv om forskjellene er marginale er dette noe vi kommer til å se nærmere på. De kommunale barnehagene har gjennom året vært hardere rammet av korona enn de private, dette kan være en del av årsaken, men ikke hele. Det jobbes med et likeverdig tilbud til alle barna i kommunen, det er derfor positivt at resultatene er gode og at private og kommunale barnehager ligger på ca. samme nivå.

Korona

2020 har vært et år sterkt preget av korona. Barnehagene har hatt omfattende krav til smittevern, som til enhver tid skal være tilpasset smittesituasjonen i kommunen som helhet og i den enkelte enhet. Dette har vært krevende, både for barnehagelederne og for de ansatte. Når vi spør barnehagelederne hva som har vært det mest krevende, trekker de fram ledelse i krise, det å omorganisere kjapt, å se alle ansatte i en krevende tid, gi nok informasjon, samt belastningen med mange ekstra oppgaver i tillegg til det ordinære. Barnehagelederne står mye alene, da de ikke har avdelingsledere å støtte seg til. Pedagogene er fagledere og har gjennom den strenge organiseringen med kohorter vært mer bundet til avdelingen og arbeidet med barna. For ungene har dette vært veldig bra, men det har gjort at barnehageledere har færre å delegere til og spille på. Samtidig trekker barnehagelederne frem at de har lært mye, både om seg selv, om ledelse og viktigheten av å ha dyktige ansatte rundt seg. De trekker videre fram at de ser fordeler med organiseringsgrep de har vært nødt til å gjøre, samt at ansatte vokser med nye oppgaver og ansvar, dette tar de med seg videre.

Flere kommunale barnehager har opplevd, og håndtert, smitte i sine enheter. Gode systemer og rutiner har bidratt til enkel smittesporing og redusert omfang av smitten.

De kommunale barnehagene har stort sett holdt åpent som vanlig i 2020. Deler av våren og gjennom oppstarten av august hadde vi felles redusert åpningstid. Utover dette har enkeltbarnehager vært nødt til å redusere tilbudet i korte perioder ved akutt personalmangel.

Til tross for det store fokuset barnehagene har vært nødt til å ha på håndtering av korona og koronarelaterte saker, har barnehagene klart å se framover. De har strekt seg langt for å gi barna et kvalitativt godt tilbud på tross av smitteverntiltakene. Barnehagene har også klart å prioritere kompetanseutvikling og fag gjennom året. Selv om vi ikke har hatt kapasitet til å gjennomføre alt vi hadde av planer om utvikling, for eksempel i forbindelse med *Strategi for barnehageeier 2018-2022*, er mye gjennomført både felles og i den enkelte enhet.

Vurdering og grunnlag for videre arbeid

Status satsingsområder

Det er jobbet systematisk med oppfølging av avtalt retning og prioritering nedfelt i *Strategi for barnehageeier 2018-2021*. I tredje års oppfølging er strategielementer valgt ut og tiltak for disse utarbeidet, planlagt og gjennomført. Mange tiltak er gjennomført felles for barnehagene, i tillegg til et stort stykke arbeid i hver enhet for å følge opp felles og egne tiltak. *Strategi for barnehageeier 2018-2021* gjelder de kommunale barnehagene. Kommunen har ikke mandat til å styre hva de private barnehagene skal ha særlig fokus på, men de er invitert inn, og dette har resultert i at private barnehagene har deltatt på mange av de felles tiltakene under strategi 1 og 2. For eksempel jobber vi med Bedre Tverrfaglig Innsats (BTI) og her har vi en privat barnehage blant pilotene.

Under redegjøres det for de utvalgte strategielementene for tredje års oppfølging og gjennomførte tiltak knyttet til disse. Utvalg av strategielementene for tredje års oppfølging, altså hva vi skulle prioritere å jobbe med i barnehageåret 2020/2021, ble gjort utfra tilstandsrapporten 2020. Noen av strategielementene går inn i hverandre og henger sammen. Noen tiltak vil derfor være synlige under mer enn ett strategielement.

Strategi 1: Et inkluderende omsorgs- og læringsmiljø

Strategielement: Videreutvikle barnehagens arbeid med å avdekke, forebygge og håndtere mobbing, krenkende atferd og uheldige samspillsmønstre

Gjennomførte tiltak:

- ✓ Jobbet med grunnleggende felles forståelse av ny lov hjemmel og sentrale begreper på ledernivå, gjennom tema og drøftinger i eiermøte og nettverk
- ✓ Jobbet med grunnleggende og felles forståelse av ny lov hjemmel og sentrale begreper i i den enkelte barnehage, gjennom tema og refleksjon på personalmøter mm.
- ✓ Felles kompetanseheving: Felles planleggingsdag hvor dette var tema. Her deltok alle kommunale og private barnehager.
- ✓ Barnehagelederne og administrasjonen har også deltatt på samlinger med statsforvalteren.
- ✓ Vi er i gang med å utarbeide en overordnet beskrivelse av hvordan vi håndterer lovverket rundt et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø
- ✓ Aktivitetsplan og nye rutiner er utarbeidet og tatt i bruk

Strategielement: Utvikle systemsamarbeidet mellom barnehageeier, barnehagene og enhet for familie og helse med fokus på forebyggende arbeid.

Gjennomførte tiltak:

- ✓ Deltakselse i piloteringene "Trygg oppvekst" og «Bedre tverrfaglig innsats» (BTI)
- ✓ Vi har jobbet med å snu fokus fra enkeltindivid til gruppe, bl.a. ved å heve kompetansen på å se mestringsarenaer for alle barn. Her har opplæring og erfaringsdeling på *alternativ og supplerende kommunikasjon* (ASK) vært ett av hovedtiltakene i år.
- ✓ Vi har jobbet med å utvikle møtearenaene mellom PPT og barnehagene, for eksempel kontakttiden. Arbeidet har bestått i å samle oss om hva arenaene skal være og hvordan vi skal kvalitetssikre disse. Dette har bl.a. resultert i økt felles forståelse, samt en prosedyre og nye maler.

Strategielement: Styrke arbeidet med å øke andelen barn i Rælingen som går i barnehage

Gjennomførte tiltak:

- ✓ Opplæring av de som treffer barna tidlig, Flyktning- og inkluderingstjenesten, fysioterapeutene og helsesykepleierne.
- ✓ Gjennom prosjektet «Inkluderende praksis» har vi knyttet samarbeidspartnerne tettere på ressursbarnehagene.
- ✓ Arbeid med informasjonsflyt

Strategielement: Systematisk arbeid med barn og foreldres reelle medvirkning i barnehagen, samt informasjonsflyt mellom barnehage og hjem

Gjennomførte tiltak:

- ✓ Forprosjekt for å anskaffe nytt system for kommunikasjon med foreldre er igangsatt
- ✓ Alle barnehagene har nå det tekniske utstyret de trenger på plass. PCer og læringsbrett er kjøpt inn og opplæring på dette er i gang.
- ✓ Barnehagene har hatt dialog med foreldre om hva som er viktig for dem å medvirke på og hvordan dette kan gjøres.

Strategi 2: Modig ledelse

Strategielement: Bidra til å styrke kollektiv kapasitet i hver enhet og for barnehagene samlet

Gjennomførte tiltak:

- ✓ Vi har satt oss inn i metoden lærende møter
- ✓ Vi har tatt i bruk lærende møter i eiermøte for å kunne ta dette videre til enhetene
- ✓ Vi er i gang med å kartlegge kapasiteten i egen enhet

Strategi 3: En aktiv og utviklingsorientert barnehageeier

Strategielement: Synliggjøre handlingsrom og videreutvikle kultur for endringsarbeid og innovasjon i barnehagene

Gjennomførte tiltak:

- ✓ Kartlegging av behovet for tydeliggjøring av handlingsrom. (Er det samsvar mellom barnehageledernes opplevelse av handlingsrom, og eiers intensjoner?)
- ✓ Jobbet med hvordan vi som eiere kan synliggjøre handlingsrommet for enhetslederne
- ✓ Forarbeid før ny medarbeiderundersøkelse - 10-faktor
- ✓ Gjennomført kompetanseløft på innovasjon
- ✓ Lært om, og tatt i bruk, lærende møter

Anbefalinger til videre arbeid

Under hvert hovedområde i denne rapporten har kommunedirektøren gjort en vurdering. Oppsummert kan vi si at barnehagene i Rælingen jobber godt og tilbyr gode tjenester selv gjennom en krevende tid med koronatiltak. Videre har vi noen utfordringer som det blir viktig å jobbe med fremover. Foreslåtte områder for utvikling må anses som førende for enhetenes utviklingsområder i kommende handlingsprogram og videre arbeidsmål i barnehagenes virksomhetsplaner.

Nøkkeltallene viser positiv utvikling for andel av kommunens barn som går i barnehage, dette viser at arbeidet vi gjør har effekt. Andelen minoritetsspråklige barn i våre barnehager er stigende og krever at barnehagene jobber videre med innholdet i strategien «Et inkluderende omsorgs- og læringsmiljø». Arbeidet med språk blir særlig viktig å fokusere på og kvalitetssikre i det videre. Språk er en nøkkel til kommunikasjon og en viktig inngang til videre utvikling, danning, lek og læring.

Det ligger en stor utfordring i rekruttering av barnehagelærere, og dette blir viktig å holde tak i fremover. Forskning viser at de ansattes kompetanse er avgjørende for kvaliteten på tilbudet. Forskning viser videre at kvalitativt gode barnehager har stor innvirkning på barnas utvikling, her og nå, men også i skolen og senere i livet. Særlig har kvaliteten på tilbudet mye å si for de sårbare barna. Vi må styrke arbeidet med å sikre riktig kompetanse og ledelseskapasitet i barnehagene. Vi har flere tiltak knyttet til dette i *Kompetanseplan for kommunale barnehager*. Utlysingsarbeid, målrettet kompetanseutvikling, og å synliggjøre det gode arbeidet som gjøres i barnehagene er områder å jobbe videre med. Vi må fortsette det faglige fokuset vi har fått til gjennom *Strategi for barnehageeier 2018-2021*. For mange barnehagelærere på jakt etter et nytt sted å jobbe er det viktig å se at faget er i fokus og at arbeidsgiver har en klar retning med arbeidet.

Resultatene fra foreldreundersøkelsene viser at foreldrene er svært fornøyde med tilbudet barna får. Vi må ta tak i de områdene med lavest skår, men også å jobbe videre for å opprettholde den gode kvaliteten som vi har oppnådd. Gjennom å utvikle og systematisere arbeidet vårt med vurdering og dokumentasjon kan vi heve kvaliteten og samtidig få synliggjort arbeidet for oss selv, for foreldre og for andre samarbeidsparter.

Barnehagene har gjort en svært god jobb med å iverksette *Strategi for barnehageeier 2018-2021*. Kontinuitet i arbeidet vi allerede er inne i vektlegges. Strategien skal revideres i kommende periode, og dette blir et viktig arbeid som både barnehagene og andre aktører skal bidra inn i.

I tillegg til elementene fra strategien må vi videreføre igangsatt arbeid på flere områder, bl.a. tidlig innsats.

Strategi for barnehageeier 2018-2021 vil være retningsgivende for det videre arbeidet med kvalitetsutvikling i rælingsbarnehagen. På bakgrunn av tilstanden slik den er presentert i denne rapporten vurderer kommunedirektøren følgende områder som sentrale for den videre kvalitetsutviklingen av rælingsbarnehagen. Disse beskrives som fjerde års oppfølging av strategien.

Strategi 1: Et inkluderende omsorgs og læringsmiljø

- Videreutvikle kompetanse- og kvalitetsarbeidet innenfor språk- og tallforståelse
- Systematisk arbeid med barn og foreldres reelle medvirkning i barnehagen, samt informasjonsflyt mellom barnehage og hjem

Strategi 2: Modig ledelse

- Kvalitetssikre arbeidet med vurdering og dokumentasjon

Strategi 3: En aktiv og utviklingsorientert barnehageeier

- Styrke arbeidet med å sikre riktig kompetanse i barnehagene

Trivselskommunen med nærhet til Østmarka og Øyeren

Rælingen kommune
Postboks 100
2025 Fjerdingby

Besøksadresse:
Bjørnholthagan 6
2008 Fjerdingby

Telefon: 63 83 50 00
E-post: postmottak@ralingen.kommune.no

www.ralingen.kommune.no